

18. Kashuba V, Nosova N, Kozlov Y. Theoretical and methodological foundations of the physical rehabilitation technology of children 5-6 years old, with functional disorders of the support-motional apparatus Journal of Education, Health and Sport. 2017; 7 (4): 975–987.
19. Kashuba V, Nosova N. Characteristics of biomechanical properties of child's foot 5–6 years old in the physical rehabilitation process Journal of Education, Health and Sport. 2017; 7 (5): 1086–1095.

Цитування на цю статтю:

Миронюк І, Гузак О. Особливості нефіксованих порушень опорно-рухового апарату юних спортсменів на сучасному етапі. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2019 Листопад 27; 34: 87-93

Відомості про автора:	Information about the author:
<p><i>Миронюк Іван Святославович</i> – доктор медичних наук, доцент, декан факультету здоров'я та фізичного виховання, Ужгородський національний університет (Ужгород, Україна) e-mail: f-health@uzhnu.edu.ua https://orcid.org/0000-0003-4203-4447</p>	<p><i>Myroniuk Ivan Sviatoslavovych</i> – Doctor of Medical Sciences, Associate Professor, Dean of the Faculty of Health and Physical Education, Uzhhorod national university (Uzhgorod, Ukraine)</p>
<p><i>Гузак Олександра Юріївна</i> – старший викладач кафедри фізичної реабілітації, Ужгородський національний університет (Ужгород, Україна) e-mail: kaf-rehab@uzhnu.edu.ua https://orcid.org/0000-0003-4203-4456</p>	<p><i>Huzak Oleksandra Yuriivna</i> – Senior Lecturer at the Department of Physical Rehabilitation, Uzhhorod national university (Uzhgorod, Ukraine)</p>

УДК 51.74(477): 796.015.132](075)
doi: 10.15330/fcult.34.93-103

Владислав Римик, Василь Вербовий

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Мета. Розкрити сутність професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх поліцейських та визначити перспективні підходи щодо її удосконалення. *Методи.* В роботі використано аналіз наукових джерел і документальних матеріалів. *Результати.* Проаналізовано дослідження зарубіжних і вітчизняних науковців про види та шляхи покращення підготовки майбутніх поліцейських. Встановлено, що досягнення високого рівня професійної компетентності майбутніми працівниками Національної поліції, курсантам необхідно пройти різнопланову підготовку, а саме: службову, вогневу, фізичну та психологічну. Окрім цього майбутній поліцейський повинен здобути професійні вміння, навички та якості які готують його до майбутньої професії. При цьому пріоритет надається психофізичним якостям. Адже тривала дія стресогенних чинників, наявність реальної загрози для життя, висока ймовірність загибелі чи поранення висувають високі вимоги не тільки до рівня професійних знань, але й до фізичного протистояння порушникам правопорядку шляхом використання прийомів самозахисту та затримання злочинців. Курсантам закладів вищої освіти України під час їх навчання викладаються такі дисципліни як “фізична підготовка” та “спеціальна фізична підготовка”. Дані дисципліни реалізуються протягом всього періоду навчання. Навчальна програма по цим дисциплінам включає в себе такі розділи як: теоретична та методична підготовка, загальна фізична підготовка та тактика самозахисту й особиста безпека. *Висновок.* Для формування та удосконалення психофізичних властивостей у курсантів викладачі обирають найбільш ефективні та необхідні засоби, методи і форми навчання. При цьому, велика кількість навчального матеріалу залишається не засвоєною, через певні причини, а саме: низький вихідний рівень фізичної підготовленості курсантів (так званий “доступний” рівень). Фізична підготовленість у понад 40% абітурієнтів є низькою і з року в рік погіршується; відсутня належна мотивація покращення своїх фізичних можливостей; тематичний план не охоплює усіх проблемних питань з удосконалення психофізичного стану, оволодіння прийомами боротьби та рукопашного бою; мала кількість навчальних годин, які виділяють на загальну та спеціальну фізичну підготовку. Отже виникає нагальна потреба розробки нових підходів щодо психофізичної підготовки майбутніх поліцейських.

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, психофізичні якості, майбутні поліцейські.

The aim. To reveal the essence of professionally applied physical training of future police officers and to identify promising approaches for its improvement. Methods. The analysis of scientific sources and documentary materials is used in the work. Results. The research of foreign and domestic scientists on the types and ways of improving the training of future police officers is analyzed. It is established that the achievement of a high level of professional competence by future employees of the National Police, cadets need to undergo diverse training, namely: service, fire, physical and psychological. In addition, the future police officer must acquire the professional skills, skills and qualities that prepare him for the future profession. The priority is given to psychophysical qualities. After all, the effects of stressful factors, the existence of a real threat to life, the high likelihood of death or injury put high demands not only on the level of professional knowledge, but also on the physical confrontation of law enforcement officers, through the use of self-defense techniques and detention of criminals. Cadets of higher education institutions of Ukraine are taught such disciplines as "physical training" and "special physical training". These disciplines are implemented throughout the study period. The curriculum for these disciplines includes such sections as: theoretical and methodological training, general physical training and self-defense tactics and personal safety. Conclusion. For the formation and improvement of psychophysical properties in cadets, teachers choose the most effective and necessary means, methods and forms of teaching. At the same time, a large amount of educational material remains undeveloped, for certain reasons, namely: low initial level of physical fitness of cadets (the so-called "accessible" level). Physical fitness in over 40% of entrants is low and deteriorating year by year; lack of proper motivation to improve their physical capacity; the thematic plan does not cover all the problems of improving the psychophysical condition, mastering the techniques of combat and melee combat; a small number of teaching hours allocated to general and specific physical training. Therefore, there is an urgent need to develop new approaches to the psychophysical training of future police officers.

Keywords: vocational physical training, psychophysical qualities, future police officer.

Постановка проблеми та аналіз результатів останніх досліджень. Готовність до професійної діяльності майбутніх працівників поліції залежить від рівня їх специфічних компетентностей, які вони отримали за період навчання у закладах вищої освіти міністерства внутрішніх справ (ЗВО МВС).

Специфіка сучасної правоохоронної діяльності вимагає від майбутніх поліцейських не тільки ґрунтовних юридичних знань, а й розвиненої на належному рівні психофізичної підготовки. Саме це є одним із визначальних факторів від яких залежить ефективність виконання професійних функцій [2, 7].

Поліцейський, задіяний для виконання службових та професійних обов'язків, повинен психологічно та фізично бути готовий до несподіваного, нестандартного розвитку ситуацій. Важливим є впевненість в собі, у своїх знаннях, уміннях, навиках та можливостях. Найважче вступати в "схватку зі злочинністю" молодим поліцейським, які нещодавно закінчили навчання у спеціалізованих закладах. Бо на відмінну від діючих поліцейських у них не має практичного досвіду затримання правопорушника та не достатня для цього психофізична підготовка. Якісно та вдало виконувати професійні обов'язки можуть поліцейські, які володіють сукупністю необхідних компетентностей.

В науковій періодиці широко обговорюється питання психологічної та фізичної підготовки (Н. Лигун, 2013; І. Вако, 2016; А. Яворський, 2016; В. Бабенко, 2016; В. Остапович, 2016; О. Євдокімова, 2017; М. Боровик, 2018; Л. Зубченко, 2018; С. Бортник, 2018).

На думку О.О. Євдокімової [2] аналіз помилок і промахів поліцейських у виконанні службових завдань доводить необхідність вдосконалення методів формування психологічної стійкості майбутніх правоохоронців до фрустраційного і стресогенного впливу в екстремальних ситуаціях у професійній діяльності.

Н.В. Лигун [6] стверджує, що подальше удосконалення системи професійної підготовки працівників МВС, відповідно до нових вимог і сучасних методів навчання, вимагає застосування сучасних технологій тренінгу психологічних якостей та посилення професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх поліцейських в процесі навчання.

Мета дослідження – розкрити сутність професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх поліцейських та визначити перспективні підходи щодо її удосконалення.

Методи й організація дослідження. Аналіз та узагальнення наукових джерел, і вивчення навчальних програм і методичних матеріалів із загальної і спеціальної фізичної підготовки, критеріїв оцінювання і тестування стану психофізичної підготовки курсантів.

Результати і дискусія. У системі МВС, яка знаходиться на шляху реформування, підготовка майбутніх поліцейських та вимоги до професійно-прикладної фізичної підготовленості постійно зростає. Це потребує систематичного підвищення кваліфікації персоналу та удосконалення психофізичної готовності [7].

Професійна підготовка – це організований, безперервний та цілеспрямований процес, метою якого є оволодіння специфічними знаннями, спеціальними навиками, які необхідні для успішного виконання службових завдань [14].

Статтею 72 Закону України “Про національну поліцію” визначено, що професійна підготовка поліцейських складається з первинної професійної підготовки у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, післядипломної освіти та службової підготовки [15]. При цьому, професійна підготовка поліцейських включає в себе службову, вогневу, фізичну і психологічну підготовку.

Службова підготовка поліцейських – це система заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, та навичок працівника поліції з урахуванням оперативної обстановки, специфіки та профілю його оперативно-службової діяльності [16].

У відповідності до Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, затверджене наказом МВС України від 26 січня 2016 року № 50, завданнями службової підготовки поліцейських, є:

1) підвищення рівня знань, умінь, навиків та професійних якостей поліцейських з метою забезпечення їх здатності до виконання завдань з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного (громадського) порядку та безпеки;

2) вивчення нормативно-правових актів, які регламентують діяльність Національної поліції України;

3) удосконалення керівним складом органів (закладів, установ) поліції навичок управління поліцейськими [16].

З огляду на наведені позиції, система службової підготовки поліцейських має бути спрямована насамперед на вдосконалення підготовки керівного складу, зокрема розширення професійних знань й навичок в роботі з особовим складом. Крім того, відповідну увагу слід звертати й на підготовку поліцейських щодо удосконалення виконання ними безпосередніх службових обов’язків.

Брак індивідуальної роботи керівника під час занять з працівником є однією із проблем службової підготовки поліцейських. Дане положення спостерігається як під час занять, так і поза ним. Викладач (інструктор) насамперед повинен приділяти достатню увагу кожному, кого навчає, з метою виявлення помилок (або оцінки виконаної дії), роз’яснення їх деструктивних наслідків і надання рекомендацій з їх усунення. Обмежений час проведення занять та відносно велика кількість слухачів навчальної групи, визначають доцільність такої практики. Поділ однієї навчальної групи на дві (три) підгрупи є найбільш доречним [6].

Ефективне вирішення завдань із службової підготовки поліцейських можливе лише в умовах реалізації таких умов:

- висока професійна і методична підготовка осіб, які організують і проводять заняття в підрозділах;

- регулярність проведення занять;

- правильний вибір форми проведення навчального заняття;

Забезпечення процесу формування умінь поліцейських що виконують службові обов'язки, розв'язують ситуаційні завдання можуть бути ефективним при використанні інтерактивних методів навчання. Інтерактивне навчання – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен слухач відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність [25]. Інтерактивне навчання передбачає спів навчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де учасники є рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, реагують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють [24]. Викладач виступає як організатор процесу навчання під час інтерактивного навчання, він накладає на себе роль консультанта, який ніколи не “замикає” навчальний процес на собі. Взаємозв'язки між слухачами, їхня взаємодія і співпраця є головними у процесі навчання. Тільки взаємними зусиллями слухачі можуть досягнути, хороших результатів у навчанні [5].

Вогнева підготовка – передбачає вивчення матеріальної частини зброї, основ і правил стрільби, дій при озброєнні (прийомів стрільби); прийомів і правил метання ручних гранат; способів розвідки цілей і визначення дальності до них, а також управління вогнем і проведення стрільби. На заняттях по вивченню матеріальної частини майбутні поліцейські знайомляться з призначенням, бойовими властивостями і пристроєм зброї, боєприпасів, приладів, правилами їх обслуговування, збереження і підготовки до стрільби [19].

Ускладнення криміногенної ситуації, нестабільна ситуація на Сході України, посилення боротьби зі злочинністю та інтенсифікація заходів з охорони громадського порядку призвели до посилення опору кримінального елемента правоохоронним органам, що актуалізує питання вогневої підготовки поліцейських [27]. Все частіше мають місце напади з використанням вогнепальної зброї та супротив поліцейським, що загрожують їхньому життю та здоров'ю. За свідченням Департаменту комунікації Національної Поліції України, як надає офіційне видання “Слово і діло”: “З моменту створення Національної поліції України при виконанні службових обов'язків отримали поранення 1197 поліцейських, з них 38 – у зоні проведення бойових дій на Донбасі, 24 працівника загинули, з них 4 – в зоні розмежування з окупованими територіями [3].

Актуальним постає питання про вдосконалення форм і методів вогневої підготовки серед курсантів нової поліції, бо вміння правильно використовувати вогнепальну зброю може вирішити цю проблему. Окрім того, для поліцейського це є гарантією власної безпеки. Майбутній поліцейський повинен не тільки бути фізично готовий і вміти влучно стріляти, але також зобов'язаний знати як правильно зберігати, переносити, використовувати і застосовувати зброю, яка є на озброєнні Національної поліції [1]. Тільки комбіновані знання надають можливість поліцейському швидко реагувати, точно та правильно здійснювати застосування зброї [23]. Міністерством внутрішніх справ та Національною поліцією прийнято низку нормативно-правових актів, які регламентують зміст вогневої підготовки: ст. 43, 46 Закону України “Про Національну поліцію”, “Інструкція із заходів безпеки при поводженні із вогнепальною зброєю”, затверджена наказом МВС України від 01.02.2016 № 70; “Курс стрільб зі стрілецької зброї для рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ...”, затверджений наказом МВС України від 07.09.2011 [4].

Згідно зазначеної Інструкції, “...вогнепальна зброя закріплюється за поліцейським, який склав Присягу на вірність українському народові, завершив навчання у закладі (установі) та пройшов первинну професійну підготовку і направлений для подальшого проходження служби. Також склав заліки із знання матеріальної частини

зброї, порядку і правил її застосування, заходів безпеки при поводженні з нею, виконав норматив з вогневої підготовки та вправу зі стрільби” [4].

Систематична тренуваність це основна вимога до вогневої підготовки поліцейського [1]. У бійця значно погіршується результативність його стрільби за відсутності даного аспекту. Тут спрацьовує психологічний фактор: дії, впевненого і добре підготовленого курсанта, стають менш точними; виникає підвищена напруга свідомого контролю над технікою роботи; з'являються та збільшуються неточності [11].

Вогнева підготовка формує поліцейського, закладає основу його компетентності, тому вона відіграє важливу роль у професійній підготовці майбутнього працівника поліції [26].

Фізична підготовка – це педагогічний процес, спрямований на виховання фізичних якостей і розвиток функціональних резервів, що створюють сприятливі умови для забезпечення життєдіяльності людини. Поняттям “фізична підготовка” користуються тоді, коли необхідно підкреслити прикладну спрямованість фізичного виховання стосовно трудової, військової, спортивної та інших видів діяльності [16]. Цей вид підготовки є одним з пріоритетних напрямків підготовки майбутніх поліцейських до виконання професійної діяльності. Курсантам ЗВО МВС України під час їх навчання викладаються такі дисципліни як “фізична підготовка” та “спеціальна фізична підготовка”. Дані дисципліни реалізуються протягом всього періоду навчання. Навчальна програма по цим дисциплінам включає в себе такі розділи як: теоретична та методична підготовка, загальна фізична підготовка та тактика самозахисту й особиста безпека (рис. 1). Курсанти повинні оволодіти прийомами боротьби та рукопашного бою, кидками та прийомами боротьби лежачи, больовими та задушливими прийомами, способами звільнення від захоплень та хватів, захисні і атакуючі дії за допомогою спецзасобів, повинні адекватно розуміти коли, як і де використовувати дані прийоми в оперативно-службовій діяльності [24]. Окрім цього, на базі ЗВО МВС України у вільний від служби та навчання час проводиться секційна спортивна робота [8].

Через високу небезпеку роботи поліцейського та з урахуванням специфіки діяльності підрозділів Національної поліції, заняття з фізичної підготовки у ЗВО МВС проводяться відповідно до навчально-методичної та матеріально технічної бази, яка у більшості навчальних закладів перебуває на етапі модернізації.

Для формування та удосконалення фізичних і спортивних навиків у курсантів викладачі обирають найбільш ефективні та необхідні засоби, методи і форми навчання. При цьому, велика кількість навчального матеріалу залишається не засвоєною, через певні причини, а саме:

- загальний низький початковий рівень фізичної підготовленості курсантів (так званий “доступний” рівень). Фізична підготовленість у понад 40% абітурієнтів є низькою і з року в рік погіршується [7];

- питання індивідуального характеру майбутніх поліцейських (слабка воля, відсутня мотивація покращення своїх фізичних можливостей);

- вузька спеціалізація навчальної програми та навчального матеріалу (тематичний план не охоплює усіх проблемних питань з удосконалення психофізичного стану, оволодіння прийомами боротьби та рукопашного бою при затриманні правопорушників або припиненні їх протиправних дій);

- занадто мала кількість навчальних годин, які виділяють на загальну та спеціальну фізичну підготовку.

Ми вважаємо що одним з основних елементів підготовки майбутніх поліцейських є забезпечення розвитку фізичного потенціалу та навчання їх правильно використовувати його у професійній діяльності. Сьогодення вимагає суттєвого удосконалення

системи загальної та спеціальної фізичної підготовки майбутніх поліцейських оскільки вона є обов'язковою складовою професійної компетентності.

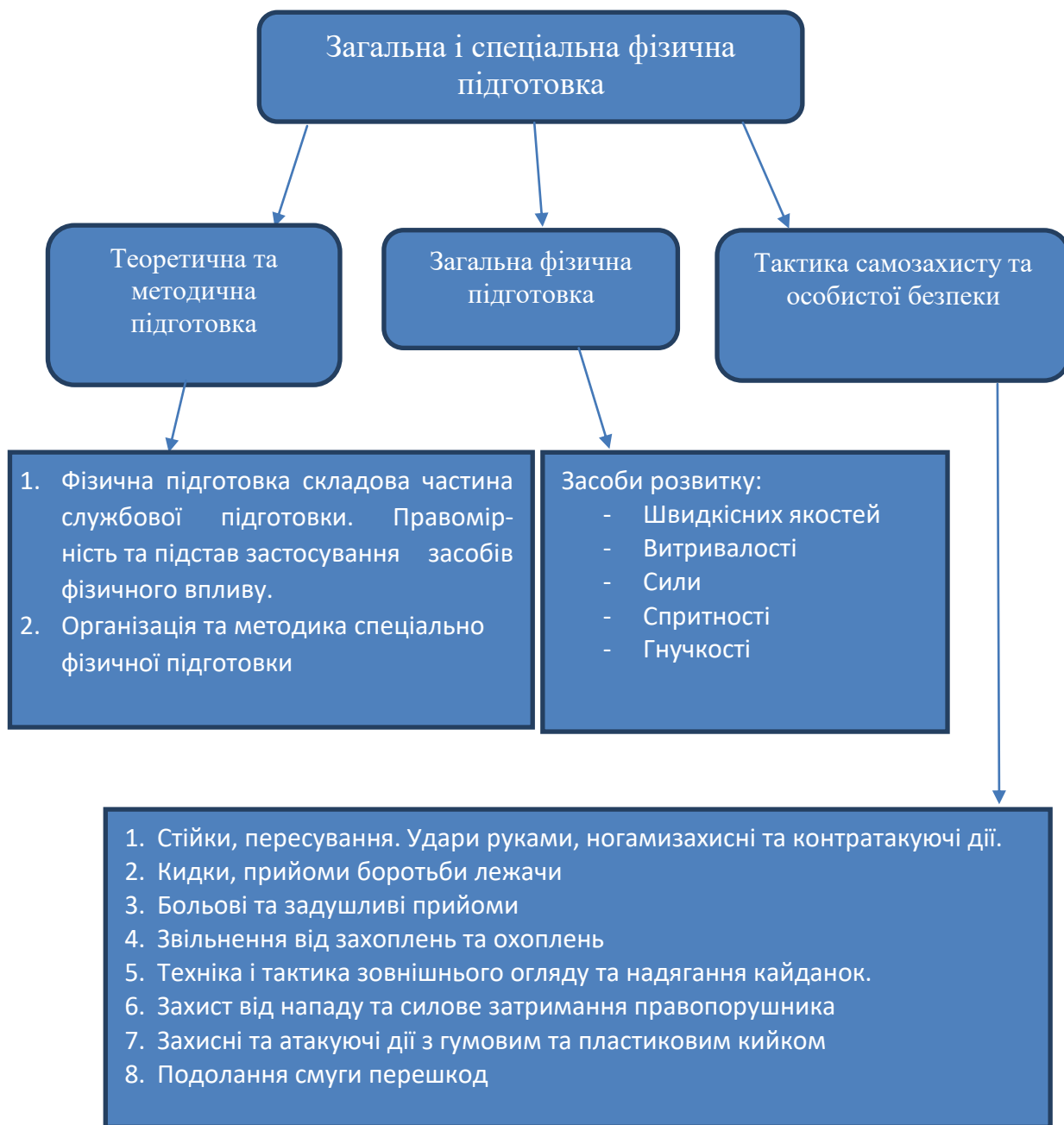


Рис. 1. Структура фізичної підготовки майбутніх поліцейських.

Психологічна підготовка – це формування у людей психологічної стійкості, тобто психічних якостей, які посилюють здатність людей виконувати завдання в стресогенних ситуаціях (стихійні лиха, аварії та катастрофи), успішно переносити найсуворіші випробовування, будь-які моральні і фізичні навантаження, у критичні моменти не втрачати самовладання, проявляти стійкість, мужність і відвагу, діяти в вміло і активно [13].

Професійна діяльність поліцейських характеризується високою небезпечністю, адже ситуації, які відбуваються під час служби характеризуються високою несподіваністю, тривалістю та інтенсивністю, іноді вони несуть загрозу життю та здоров'ю

поліцейського [28]. Ситуації такого типу називають екстремальними, тому що вони виходять за рамки звичайних. Екстремальними (від лат. *extremum* – граничний, крайній) називають ситуації, які вимагають від людини подолання значних перешкод, зобов'язують її до повного, граничного напруження сил і можливостей, щоб впоратися з ними і виконати службові завдання [25]. Такі фактори, як ненормований робочий день, постійний контакт з людьми асоціальної поведінки, необхідність повної віддачі психічних і фізичних сил при припиненні злочинів значно знижують функціональні резерви організму, аж до їх повного виснаження. Це обумовлює високі вимоги до психічної сфери особистості працівників поліції, їх стресостійкості та психологічної готовності до діяльності в екстремальних умовах [17].

Таким чином, тривала дія стресогенних чинників, наявність постійної реальної загрози для життя, висока ймовірність загибелі чи поранення висувають високі вимоги не тільки до рівня професійної підготовленості поліцейського, але і до психологічних якостей особистості.

Багатопланові дослідження, що проведені Коном І. С. (1989), Васильєвим В. Л. (1997), Родіоновим О. В. (2004), Аршавою І. Ф. (2007), Бандуркою О. М. (2017) та іншими вченими-психологами дозволяють виділити одну з найбільш бажаних психологічних якостей – стійкість особистості працівника поліції до екстремальних ситуацій службової діяльності. Тлумачний словник української мови має в собі аж п'ять значень слова “стійкий”: 1) здатний твердо стояти, триматися, не падаючи, не коливаючись; 2) який довго зберігає і виявляє свої властивості, не піддається руйнуванню, псуванню; 3) для якого характерні стабільність, постійність; 4) здатний витримати зовнішній вплив, протидіяти чомусь; 5) який виявляє наполегливість, твердість, непохитність у намірах, поглядах, вчинках, діях; вірний своїм переконанням; незламний [20].

Поняття “стійкість” також має кілька тлумачень і в психологічній літературі. У словнику А. Ребера, (2000), “стійкий” розуміється як характеристика індивіда, поведінка якого є надійною і послідовною. Ця багатогранність поняття “стійкості” обумовлена, контекстами його використання щодо процесів становлення, розвитку та формування особистості, для опису різних аспектів її поведінки і діяльності. У науковій літературі можна зустріти такі термінологічні сполучення: “стійкість особистості”, “стійкість поведінки”, “стійкість (професійної) діяльності”, “стійкість до навантажень”, “емоційна стійкість”, “вольова стійкість”, “психічна стійкість”, “емоційно вольова стійкість”, “моральна стійкість”, “психологічна стійкість”. Психологічна стійкість (до невизначеності, стресу, кризи, конфлікту) визначає психічне і соматичне здоров'я людини, охороняє її від дезінтеграції і особистісних розладів, створює основу внутрішньої гармонії [10].

Психологічна стійкість – це соціально-психологічна характеристика особистості, яка полягає в здатності переносити екстраординарність ситуації без будь-якого збитку для себе і долати її наслідки за допомогою способів, що вдосконалюють особистість, та підвищує рівень її адаптації й соціальну зрілість. Фактично ця характеристика означає наявність адаптивного потенціалу особистості, і забезпечує стійкість до фрустраційного і стресогенного впливу екстремальних факторів [18].

Особливої уваги потребує психологічна стійкість працівників поліції – як своєрідний фундамент професійної готовності до виконання дій в екстремальних умовах службової діяльності. Правоохоронці як ніхто інший часто потрапляють у складні і часом небезпечні психологічні ситуації у повсякденній службовій діяльності, які завдають стресогенного впливу на психіку працівника. Тому психологічна підготовка працівників поліції у навчальному закладі має бути спрямована на формування стійкості до:

- негативних чинників службової діяльності: (напруженості, відповідальності, ризику, небезпеки, дефіциту часу, невизначеності, несподіванок);

- травмуючих чинників, що значно впливають на психіку (наявність крові, трупів, тілесних ушкоджень);

- ситуацій протиборства (вміння вести психологічну боротьбу з особами, що протидіють попередженню, розкриттю та розслідуванню злочинів, протистояти психологічному тиску, маніпулюванню з боку, як законослухняних громадян, так і правопорушників; не піддаватися на провокації);

- конфліктних ситуацій в службовій діяльності (вміння проаналізувати внутрішні причини конфлікту, розібратися в закономірностях їх виникнення, протікання і знайти способи вирішення конфліктних ситуацій; вміння володіти собою в психологічно напружених, конфліктних, провокаційних ситуаціях) [9].

Поліцейський повинен завжди тримати себе під контролем в любых небезпечних, а інколи і загрозливих життєвих ситуаціях, швидко і адекватно оцінювати складні і нестандартні випадки та приймати адекватні рішення, що даватиме можливість ефективно виконувати поставлені завдання. Невміння працівника поліції налаштувати свій психічний стан та дії, призводить до негативних, а часто і тяжких наслідків як для нього самого так і для оточуючих [18]. На працівників правоохоронних органів кожного дня впливають негативні чинники які, як правило, мають стресовий характер. Відтак це може призводити до появи втоми, перевтоми та виникнення негативних емоційних станів. Більш вагомим успіхів досягають ті поліцейські, які краще вміють налаштуватися на боротьбу правопорушниками і злочинцями, хто вміє більш раціонально розподіляти свої фізичні й інтелектуальні ресурси, зберігати на оптимальному рівні нервово-психічну активність, проявляти в складних ситуаціях оперативно-службової діяльності свою психологічну стійкість [21].

Тому аналіз помилок і промахів поліцейських у виконанні службових завдань доводить необхідність вдосконалення методів формування психологічної стійкості майбутніх правоохоронців до стресогенного впливу екстремальних ситуацій, які супроводжують їх професійну діяльність.

Висновки.

1. Щоб стати високо кваліфікованим працівником Національної поліції, курсанти повинні пройти різні види підготовки: службову, вогневу, фізичну та психологічну.

2. Для формування та удосконалення психофізичних властивостей у курсантів викладачі обирають найбільш ефективні та необхідні засоби, методи і форми навчання. При цьому, велика кількість навчального матеріалу залишається не засвоєною, через певні причини, а саме: низький вихідний рівень фізичної підготовленості курсантів (так званий “доступний” рівень). Фізична підготовленість у понад 40% абітурієнтів є низькою і з року в рік погіршується; відсутня належна мотивація покращення своїх фізичних можливостей; тематичний план не охоплює усіх проблемних питань з удосконалення психофізичного стану, оволодіння прийомами боротьби та рукопашного бою; мала кількість навчальних годин, які виділяють на загальну та спеціальну фізичну підготовку. Отже виникає нагальна потреба щодо розробки нових підходів щодо психофізичної підготовки майбутніх поліцейських.

1. Бандурка ОМ. Юридична деонтологія. Харків : НУВС, 2002. 336 с.
2. Євдокімова ОО. Професійна підготовка правоохоронців у контексті системного підходу. *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools*. 2017; 21(3): 88–93.
3. З'ясувалося, скільки поліцейських загинуло в Україні: статистика Слово і діло : аналіт. портал. 22.01.2018. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/01/22/novyna/pravo/zyasuvolosya-skilky-policejskux-zahynulo-ukrayin> і (дата звернення: 06.04.2018).
4. Інструкція із заходів безпеки при поводженні із вогнепальною зброєю : затверджена наказом Мініс-

- терства внутрішніх справ України від 01.02.2016 № 70. База даних “Законодавство України”. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z025016> (дата звернення: 06.04.2018).
5. Комар ОА. Нове покоління обирає інтерактивні технології навчання. Підготовка кадрів у вищих навчальних закладах у контексті процесів глобалізації. НС. Побірченко, редактор. Матеріали Все укр. наук.-метод. Конф; 2005 Лист 17–18; Умань. 212 с.
 6. Лигун НВ. Професійно-психологічна підготовка працівників внутрішніх справ: основи та шляхи оптимізації. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України, 2013; (2). 23 с.
 7. Мартишко АЮ, Рябуха ОС. Особливості формування теоретичних і методичних знань із фізичної підготовки поліцейських. Юридична психологія. 2016; 2 (9): 91–98.
 8. Моргунов ОА. Удосконалення фізичної підготовки правоохоронців МВС України на початковому етапі навчання. Честь і закон. 2014; 2 (49): 46-49.
 9. Наугольник ЛБ. Тривожність у міжособистісних відносинах працівників міліції. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Львів: ЛьвДУВС, 2012; 2 (1): 295–304.
 10. Нидзий АО, Дашкова СВ. Психологическая устойчивость как интегративное качество специалиста экстремального профиля / Научное сообщество студентов XXI столетия. Гуманитарные науки: сб. ст. по материалам XXX междунар. студ. науч.-практ. конф. (Россия, г. Новосибирск, 17.03.2015). 2015. № 3(30). URL: [http://sibac.info/archive/guman/3\(30\).pdf](http://sibac.info/archive/guman/3(30).pdf) (дата звернення: 03.04.2018).
 11. Огневая подготовка: пути повышения профессионального мастерства / под ред. Г. Н. Будагьянца. Луганск : РИО ЛАВД, 2005. 497 с.
 12. Остапович ВП, Бабенко ВГ. Управлінські аспекти при оцінці можливостей та аналіз ризиків під час проведення спортивних заходів. Наука і правоохоронна. 2016. № 1: 121–127.
 13. Практикум по спортивной психологии / под ред. ИП. Волкова. – СПб.: Питер, 2002. 288 с.
 14. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.
 15. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379 : Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : затв. наказом М-ва внутр. справ України від 26.01.2016 № 50 // База даних “Законодавство України” / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (дата звернення: 06.04.2018).
 16. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26.01.2016 № 50 // База даних “Законодавство України” / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0260-16> (дата звернення: 22.03.2018).
 17. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. / за заг. ред. ВВ. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Вид-во ХНУВС, 2018. 425 с.
 18. Психологический словарь / под ред. МГ. Ярошевского. М., 1990. 494 с.
 19. Трегубов ТВ. Вогнева підготовка – складова професійної компетентності майбутніх офіцерів. Науковий вісник МДУ ім. В. О. Сухомлинського. 2014. Вип. 1.30. С. 178–190.
 20. Словник української мови : в 11 т. / [редкол.: І. К. Білодід (голова) та ін.]. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 9: С / [ред. І. С. Назарова, О. П. Петровська, Л. Г. Скрипник, Т. А. Юрчук]. Київ : Наук. думка, 1973. 840 с.
 21. Щербатых ЮВ. Психология стресса и методы коррекции. Москва. : Просвещение, 2006. 256 с
 22. Юридична психологія : підручник / за заг. ред. ОМ. Бандурки ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Вид-во ХНУВС, 2017. 688 с.
 23. ADLEST – 2017 Conference pictures [Electronic resource] : website. – Accesses mode: https://www.dropbox.com/sh/k4vvgl1k8k5fcxz/AACRGpUz3mM_Wb_US2pyLCmOha?dl=0. – Title from the screen.
 24. Dolan Harry P. Community policing and organizational cultural backlash [Electronic resource] : website. Accesses mode: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/Digitization/17993579940NCJRS.pdf>. – Title from the screen.
 25. Diplomstudiengang (Diplomverwaltungswirt) – Modulhandbuch / Modulares Curriculum. FHB, 2010. 152 S.
 26. JG. Carter, SW. Phillips, SM. Gayadeen, “Implementing Intelligence Led Policing: An Application of Loose-Coupling Theory”, Journal of Criminal Justice, № 42, p. 433–442, 2014.
 27. Masterstudiengang : Öffentliche Verwaltung – Polizeimanagement (Public Administration – Police Management) – Modulhandbuch. Münster : Deutsche Hochschule der Polizei, 2014. 102 S.
 28. Nill M. Blue courage – serving and protecting those who... [Electronic resource] : website. Accesses mode: <http://bluecourage.com>. – Title from the screen.

References

1. Bandurka OM. Legal deontology. Kharkiv : NUVS, 2002. 336 p.

2. Yevdokimova OO. Professional training of law enforcement officers in the context of a systematic approach. Fundamental and applied researches in the practice of leading scientific schools. 2017; 21 (3): 88–93.
3. It was found out how many police officers died in Ukraine: statistics Word and deed: analyte. portal. 22.01.2018 Available: <https://www.slovoidilo.ua/2018/01/22/novyna/pravo/zyasuvalosya-skilky-policejskыx-zahynulo-ukrayin-i> (дата звернення: 06.04.2018).
4. Instruction on safety measures in the handling of firearms: approved by the order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine from 01.02.2016 No. 70. Database “Legislation of Ukraine”. Verkhovna Rada of Ukraine. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z025016> (accessed: 04/06/2018).
5. Komar OA, The New Generation Chooses Interactive Learning Technologies. Training in higher education in the context of globalization processes. N. S. Pobirchenko, editor. Materials All ukr. scientific-method. Conf; 2005 Sheet 17–18; Uman. 212 p.
6. Lyhun NV. Professional-psychological training of internal affairs employees: basics and ways of optimization. Visnyk Natsional'noyi akademiyi Derzhavnoyi prykordonnoyi sluzhby Ukrainy, 2013; (2). 23 p.
7. Martyshko A. YU, Ryabukha OS. Features of formation of theoretical and methodical knowledge on physical training of police officers. Legal psychology. 2016; 2 (9): 91–98.
8. Morhunov OA. Improvement of physical training of law enforcement officers of the MVS Ukrainy at the initial stage of training. Honor and the law. 2014; 2 (49): 46–49.
9. Nauhol'nyk LB. Anxiety in the interpersonal relations of police officers. Bulletin of the L'vivs'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. L'viv: L'vDUVS, 2012; 2 (1): 295–304.
10. Nidziy AO, Dashkova SV. Psychological stability as an integrative quality of an expert in extreme profile / Scientific community of students of the XXI century. Humanities: Sat. Art. based on materials of XXX int. Stud. scientific-practical conf. (Russia, Novosibirsk, 03/17/2015). 2015. No 3 (30). URL: [http://sibac.info/archive/guman/3\(30\).pdf](http://sibac.info/archive/guman/3(30).pdf) (date of death: 04/03/2018).
11. Fire training: ways to improve professional skills / under the editorship of N. Budag'yantsa. Lugansk : RIO LAVD, 2005. 497 p.
12. Ostapovych VP, Babenko VH. Management aspects of opportunity assessment and risk analysis during sporting events. Science and law enforcement. 2016. 1: 121–127.
13. Workshop on sports psychology / ed. IP. Volkova. SPb.: Piter, 2002. 288 p.
14. On the National Police: Law of Ukraine of 5 July 2015 No. 580-VIII. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. 2015. № 40–41. Art. 379.
15. Pro Natsional'nu politsiyu: zakon Ukrainy vid 02.07.2015 № 580-VIII. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. 2015. № 40–41. St. 379. Polozhennya pro orhanizatsiyu sluzhbovoyi pidhotovky pratsivnykiv Natsional'noyi politsiyi Ukrainy : zatv. nakazom M-va vnutr. sprav Ukrainy vid 26.01.2016 № 50 // Baza danykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (data zvernennya: 06.04.2018).
16. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro orhanizatsiyu sluzhbovoyi pidhotovky pratsivnykiv Natsional'noyi politsiyi Ukrainy : nakaz MVS Ukrainy vid 26.01.2016 № 50 // Bazadanykh “Zakonodavstvo Ukrainy” / Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0260-16> (data zvernennya: 22.03.2018).
17. Psychology in the Professional Activity of the Police tool. / for total ed. Sokurenka ; Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv : Vyd-vo KHNUVS, 2018. 425 p.
18. Psychological Dictionary / ed. M. G. Yaroshevskogo. M., 1990. 494 p.
19. Trehubov T. V. Fire training is a component of the professional competence of future officers. Naukovyy visnyk MDU im. V. O. Sukhomlyns'koho. 2014. 1.30: 178–190.
20. Vocabulary of the Ukrainian language : v 11 t. / [redkol.: I. K. Bilodid (holova) ta in.]. Kyiv : Naukova dumka, 1970–1980. T. 9: S / [red. I. S. Nazarova, O. P. Petrovs'ka, LH. Skrypnyk, tL. A. Yurchuk]. Kyiv : Nauk. dumka, 1973. 840 p.
21. Shcherbatykh YU. V. Psychology of stress and correction methods Shcherbatykh YU. V. Moskva. : Education, 2006. 256 p.
22. Legal Psychology: Pidruchnik / Zag. ed. O. M. Bandurky ; Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv : Vyd-vo KHNUVS, 2017. 688 p.
23. ADLEST – 2017 Conference pictures [Electronic resource] : website. – Accesses mode: https://www.dropbox.com/sh/k4vvg11k8k5fcxz/AACRGpUz3mM_Wb_US2pyLCmOha?dl=0. – Title from the screen.
24. Dolan Harry P. Community policing and organizational cultural backlash [Electronic resource] : website. Accesses mode: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/Digitization/17993579940NCJRS.pdf>. – Title from the screen.
25. Diplomstudiengang (Diplomverwaltungswirt) – Modulhandbuch / Modulares Curriculum. FHB, 2010. 152 S.

26. JG. Carter, SW. Phillips SM. Gayadeen, “Implementing Intelligence Led Policing: An Application of Loose-Coupling Theory”, Journal of Criminal Justice, 2014. 42: 433–442.
27. Masterstudiengang : Öffentliche Verwaltung – Polizeimanagement (Public Administration – Police Management) – Modulhandbuch. Münster : Deutsche Hochschule der Polizei, 2014. 102 S.
28. Nill M. Blue courage – serving and protecting those who... [Electronic resource] : website. – Accesses mode: <http://bluecourage.com>. – Title from the screen.

Цитування на цю статтю:

Римик ВР, Вербовий ВП. Сутність професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх поліцейських. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2019 Листопад 27; 34: 93-103

Відомості про автора:

Римик Владислав Романович – Аспірант, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. (Івано-Франківськ, Україна)

e-mail: scific1996@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-6029-0511>

Вербовий Василь Петрович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, Прикарпатський факультет (м. Івано-Франківськ) Національна академія внутрішніх справ (м. Івано-Франківськ, Україна).

e-mail: verbovyif@ukr.net

<https://orsid.org/0000-0002-5004-4170>

Information about the author:

Rymyk Vladislav – post-graduate student, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ivano-Frankivsk, Ukraine)

Verbovyi Vasyl – candidate of physical training and sport, Precarpathian department (Ivano-Frankivsk) National Academy of Internal Affairs (Ivano-Frankivsk, Ukraine).

УДК 159.942.37.04.612.7

doi: 10.15330/fcult.34.103-111

Леонід Мосійчук

ВИХОВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СИСТЕМІ “ШКОЛА-СІМ’Я”

Мета дослідження – визначити комплекс психолого-педагогічних умов, що сприяють ефективному вихованню в молодших школярів інтересу до занять фізичними вправами та розробити методiku їх реалізації в системі “школа-сім’я”. Методи й організація дослідження. Для реалізації поставленої мети були використані наступні методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення спеціальних інформаційних джерел; педагогічне спостереження за активністю учнів на заняттях; анкетування школярів та їхніх батьків, педагогічний експеримент; методи математичної статистики. Педагогічний експеримент тривав шість місяців. Результати. Аналіз передової практики шкіл та численних наукових досліджень свідчить, що процес формування в учнів потреби у фізичному вдосконаленні починається ще у ранньому шкільному віці з виховання інтересу до фізичних вправ. Поряд з цим наявні методичні розробки не включають в себе реалізацію повного комплексу психолого-педагогічних чинників, що сприяють зацікавленості дітей до занять. Зокрема виявлено, що теоретики та практики не наділяють належної уваги позакласним та позашкільним формам фізичного виховання, в реалізації яких особливу роль відіграє сімейне оточення дитини. Висновок. Педагогічний експеримент показав, що комплексна реалізація відповідних психолого-педагогічних чинників при тісній співпраці школи та сім’ї сприяє значному підвищенню інтересу школярів до різних форм фізичного виховання та суттєво підвищує їхню активність на заняттях.

Ключові слова: фізичне виховання, інтерес, молодші школярі, психолого-педагогічні умови, система “школа-сім’я”.

The purpose of the study is to identify a complex of psychological and pedagogical conditions that contribute to the effective education of younger students of interest in exercise and to develop a method for their implementation in the school-family system .

Research methods and organization. The experiment was attended by students of 3rd and 3rd grades of secondary school. The first one was the experimental group of subjects (19 students), the second one was the control group (18 students). In the experimental group, classes were conducted according to the methodology we developed, in the control group – according to the traditional one. To achieve this goal, the following